
ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ТОРГІВЛЯ

УДК 334.012.63/.64:355(477)

DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2024.20.32>

Кобеля-Звір М.Я.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри підприємництва, торгівлі та логістики,
Львівський торговельно-економічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5627-9408>

Kobelia-Zvir Mariana

Lviv University of Trade and Economics

ГРАНТИ ПРОГРАМИ EIT MANUFACTURING ACCELERATE ДЛЯ ПІДТРИМКИ, МАСШТАБУВАННЯ ТА ПРИСКОРЕННЯ ПЕРЕТВОРЕННЯ ПРОМИСЛОВИХ СТАРТАПІВ В УКРАЇНІ

EIT MANUFACTURING ACCELERATE PROGRAM GRANTS TO SUPPORT, SCALING AND ACCELERATING THE TRANSFORMATION OF INDUSTRIAL STARTUPS IN UKRAINE

У статті досліджено грантові можливості Програми EIT Manufacturing Accelerate для підтримки, масштабування та прискорення перетворення промислових стартапів в Україні. Продемонстровано: фокус уваги програми спрямовано на такі тематичні сфери, як: діджиталізація та автоматизація, промисловість із нульовим споживанням енергії, відновлювана енергетика, циркулярна економіка. У дослідженні окреслено пріоритетні для EIT Manufacturing Accelerate технології, продукти та рішення: промисловий штучний інтелект, робототехніка, адитивне виробництво, передові матеріали, критичні компоненти, електроніка, напівпровідники, фотоніка, квантові обчислення, відновлювані джерела енергії, зберігання енергії та уловлювання вуглецю. Наголошено, що програма надає підтримку тим стартап-компаніям, які: перебувають на 6 або вище рівні технологічної готовності; шукають фінансування або вже перебувають у поточному раунді фінансування; розробляють нові продукти, послуги або рішення для виробничих клієнтів та мають бізнес-модель «бізнес для бізнесу»; мають інноваційний продукт або послугу, що сприяє досягненню принаймні однієї зі стратегічних цілей, тематичних напрямів або пріоритетних технологій, продуктів чи рішень EIT у сфері переробної промисловості; забезпечені в команді відповідною діловою та технічною експертизою; демонструють надійне бізнес-планування. Продемонстровано, що для українських промислових стартапів, які відповідають усім критеріям прийнятності програми, доступними є гранти постійно діючого грантового конкурсу, бюджет якого становить 8 000 000 євро. Акцентовано: фінансова підтримка цього конкурсу починається від 50 000 євро і складає до 500 000 євро для однієї стартап-компанії. Грант можна витратити на широкий спектр витрат, як-от: витрати на персонал, закупівлю товарів, сировини, робіт та послуг, витрати на проїзд, проживання та добові, вартість амортизації обладнання, інші товари та послуги, фінансова підтримка третіх осіб, непрямі витрати у розмірі до 25% гранту. Підсумовано: грантові можливості Програми EIT Manufacturing Accelerate прискорюють запуск та масштабування українських стартапів, які вирішують найважливіші проблеми у виробничому секторі України та сприяють створенню європейського промислового сектору високих темпів зростання.

Ключові слова: гранти, гранти EIT, EIT Manufacturing Accelerate, стартапи, промисловість, можливості програми, вимоги програми.

The article explores the grant opportunities of the EIT Manufacturing Accelerate Program to support, scale and accelerate the transformation of industrial startups in Ukraine. It is demonstrated that the Program focuses on such thematic areas as digitalization and automation, zero-energy industry, renewable energy, and circular economy. The study outlines the priority technologies, products, and solutions for the Program: industrial artificial intelligence, robotics, additive manufacturing, advanced materials, critical components, electronics, semiconductors, photonics, quantum computing, renewable energy, energy storage, and carbon capture. It is emphasized that the Program provides support to those start-up companies that: are at or above the level of technological readiness; are seeking funding or are already in the current round of funding; develop new products, services or solutions for manufacturing customers and have a business-to-business business model; have an innovative product or service that contributes to at least one of the strategic goals, thematic areas or priority technologies, products or solutions of EIT in the field of manufacturing; have a team that is responsible for the implementation of the EIT's strategic goals, thematic areas or priority technologies, products or solutions in the field of manufacturing; have a team that is responsible for the implementation of the EIT's strategic goals, thematic areas or priority technologies, products or solutions in the field of manufacturing. It is demonstrated that grants from the permanent grant competition with a budget of EUR 8,000,000 are available for Ukrainian industrial startups that meet all the eligibility criteria of the Program. It is emphasized that the financial support for this grant competition starts from EUR 50,000 and can reach up to EUR 500,000 for one startup company. The grant can be spent on a wide range of expenses, such as personnel costs, procurement of goods, raw materials, works and services, travel, accommodation and per diem expenses, depreciation of equipment, other goods and services, financial support from third parties, and indirect costs of up to 25% of the grant. To summarize: EIT Manufacturing Accelerate grant opportunities accelerate the launch and scaling of Ukrainian startups that solve the most important problems in the Ukrainian manufacturing sector and contribute to the creation of a high-growth European industrial sector.

Keywords: grants, EIT grants, EIT Manufacturing Accelerate, startups, industry, program opportunities, program requirements.

Постановка проблеми. Розвиток стартапів у сфері виробництва в Україні має велике значення з кількох причин:

1. Економічне зростання та зайнятість. Стартапи можуть створювати нові робочі місця, що зменшує рівень безробіття і покращує добробут населення. Нові компанії в сфері виробництва сприяють збільшенню валового внутрішнього продукту через збільшення обсягів виробництва та експорту.

2. Інновації та технологічний прогрес. Стартапи часто є джерелом нових технологій та інновацій, які можуть модернізувати виробничі процеси і підвищити їх ефективність. Завдяки впровадженню інновацій українським компаніям вдається стати більш конкурентоздатними на міжнародних ринках.

3. Інфраструктурний розвиток. Розвиток виробничих стартапів потребує розширення та поліпшення інфраструктури, що сприяє загальному економічному розвитку регіонів. Успішні стартапи можуть привабити іноземні інвестиції, а це розвиває місцеву економіку.

4. Експортний потенціал. Стартапи здатні допомогти розширити асортимент продукції, яка експортується з України, що зменшує залежність від імпорту і покращує торговий баланс країни. Експорт товарів приносить до країни іноземну валюту, а це дозволяє стабілізувати національну економіку.

5. Соціальний вплив. Розвиток виробничих стартапів здатен призвести до зростання доходів населення і покращення якості життя. Успішні стартапи можуть інвестувати в розвиток місцевих громад, сприяючи підвищенню рівня освіти, медицини та інших соціальних послуг.

6. Національна безпека. Розвинена промисловість зміцнює економічну стабільність, що є важливим елементом національної безпеки. Власні виробничі потужності зменшують залежність від імпорту критично важливих товарів та технологій.

З огляду на ці причини уряд України та міжнародні партнери нашої держави запроваджують ряд програм для підтримки, масштабування та прискорення промислових

стартапів в Україні. Одним із яскравих прикладів підтримки є «рука допомоги» від EIT Manufacturing, провідної європейської інноваційної спільноти у сфері виробництва. Вона об'єднує учасників виробничого сектору шляхом сприяння розвитку талантів та підприємництва задля прискорення сталого розвитку інновацій в Європі загалом та Україні зокрема [6].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Враховуючи важливу роль стартапів для економіки, до теми грантової допомоги задля розвитку стартап-екосистеми в нашій державі зверталися низка авторів, як-от: Л. Водянка, Р. Хіль [3; 5]. Недостатньо дослідженими українськими науковцями залишилися грантові можливості для промислових стартапів EIT Manufacturing – це організація, яка є частиною Європейського інституту інновацій та технологій (EIT). Варто зазначити, що інструменти підтримки EIT Manufacturing для бізнесу часто були у фокусі уваги закордонних авторів, як-от: С. Кротті, Ж. Паскуаль, В. Пур'єне, Б. Фоінг, Г. Гонсалвес, Ж. Міранда [1; 10]. В умовах євроінтеграційних процесів в Україні доцільно більш глибоко дослідити можливості, які мають вітчизняні стартап-компанії завдяки EIT Manufacturing.

Формулювання цілей статті. Цілями статті є: аналіз грантових можливостей Програми EIT Manufacturing Accelerate для підтримки, масштабування та прискорення перетворення промислових стартапів в Україні; дослідження цілей, пріоритетів та переваг програми; аналіз постійно діючого грантового конкурсу програми.

Виклад основного матеріалу. Промислові компанії відіграють ключову роль у процесах євроінтеграції України, сприяючи економічному зростанню, технологічному розвитку та зміцненню економічних зв'язків із Європейським Союзом. Європейська комісія, усвідомлюючи важливу роль українських технологічних та промислових стартапів для підвищення конкурентоздатності європейського виробничого сектору, актуалізувала для нашої держави можливості задля розвитку, які надає EIT Manufacturing [6]. Це організація, яка є частиною Європейського інституту інновацій та технологій (EIT), створена для підтримки інновацій, підприємництва та конкурентоздатності у виробничій галузі Європи. Одним із інструментів допомоги бізнесу є її Програма EIT Manufacturing Accelerate, що спрямована на підтримку, масштабування та прискорення розвитку промислових стартапів, перетворюючи їх на значущих гравців європейської виробничої екосистеми [6].

Перевагою програми є фінансування стартапів та компаній із інноваційними рішеннями та технологіями, які вирішують важливі проблеми у виробничому секторі, дозволяючи йому стати більш ефективним, стійким, екологічним та конкурентоздатним на світовому рівні. Особливість програми – надання стартапам та масштабованим компаніям із усієї Європи загалом та України в тому числі індивідуальних послуг із інтернаціоналізації та фінансової підтримки для розвитку їхніх продуктів та виходу на ринок.

Як зазначено в програмних документах, програма пріоритетно зміцнює такі тематичні сфери:

- Діджиталізація та автоматизація.
- Промисловість із нульовим споживанням енергії.
- Відновлювана енергетика.
- Циркулярна економіка.

Варто наголосити: програма особливо зацікавлена у таких технологіях, продуктах та рішеннях, як промисловий штучний інтелект, робототехніка, адитивне виробництво, передові матеріали, критичні компоненти, електроніка, напівпровідники, фотоніка, квантові обчислення, відновлювані джерела енергії, зберігання енергії та уловлювання вуглецю [2].

EIT Manufacturing охоплює весь спектр технологій та бізнес-моделей, від поступових удосконалень до революційних інновацій, маючи на меті створення європейських промислових стартапів, що демонструють високі темпи зростання та вплив. Додат-

ковою перевагою програми є те, що вона заохочує інклюзивні та гендерно збалансовані команди подавати заявки, щоб отримати її інструменти підтримки, в тому числі грантові [6].

Відмінна особливість EIT Manufacturing Accelerate – відкритість для стартапів із рівнем технологічної готовності TRL 6 або вище, які шукають фінансування або вже перебувають у поточному раунді фінансування та відповідають наступним критеріям:

- Розробляють нові продукти, послуги або рішення для виробничих клієнтів та мають бізнес-модель «бізнес для бізнесу» (B2B).

- Мають інноваційний продукт або послугу, що сприяє досягненню принаймні однієї зі стратегічних цілей, тематичних напрямів або пріоритетних технологій, продуктів чи рішень ЄІТ у сфері переробної промисловості.

- Забезпечені в команді відповідною діловою та технічною експертизою.

Демонструють надійне бізнес-планування [2; 6].

Стартапи, які відповідають усім зазначеним критеріям прийнятності, мають можливість подавати заявки на постійно діючий конкурс програми, щоб отримати фінансову підтримку. Цей конкурс відкритий для офіційно зареєстрованих в Україні приватних підприємств (юридичних осіб), що мають принаймні двох членів команди. Його загальний бюджет становить 8 800 000 євро, який буде розподілений між багатьма стартап-проектами. Доступна фінансова підтримка цього конкурсу починається від 50 000 євро і може складати до 500 000 євро на компанію для здійснення діяльності, яка відповідає загальним стратегічним цілям EIT Manufacturing та базується на проектному плані, бюджеті та інвестиційних умовах [7].

Суму гранту можна використати на усі «прийнятні витрати», а саме:

- Витрати на персонал (заробітна плата, внески на соціальне страхування, податки та інші витрати, пов'язані з заробітною платою відповідно до чинного законодавства України).

- Субпідряд: вартість послуг для виконання конкретного завдання, описаного в пропозиції.

- Закупівельні витрати.

- Витрати на проїзд, проживання та добові.

- Вартість амортизації обладнання.

- Інші товари та послуги (переважно включають витратні матеріали, харчування, друк, графіку та переклади, публікації у відкритому доступі).

- Фінансова підтримка третіх осіб (витрати на надання такої підтримки третім особам у вигляді грантів, призів або подібних форм підтримки).

- Товари та послуги за внутрішніми рахунками (товари або послуги, які надаються в межах організації заявника безпосередньо для проведення заходу і які заявник оцінює на основі своєї звичайної практики обліку витрат).

- Непрямі витрати (накладні витрати) - нараховуються за фіксованою ставкою у розмірі 25% від прийятних прямих витрат [8].

На думку експертів, цей перелік допустимих витрат є досить широким, що дозволяє грантоотримувачам максимально сконцентруватися на різних заходах і забезпечує максимальну ефективність використання грантового фінансування для досягнення цілей стартапу.

Як зазначено у програмній документації, профінансовані грантом стартапи повинні продемонструвати результати, які пов'язані з планом діяльності, запропонованим в угоді про надання гранту. Варто зазначити, що всі результати проекту повинні бути досягнуті в межах проекту тривалістю не більше 12 місяців, але всі заходи мають бути завершені до 31 грудня 2025 року [8].

Висновки. Аналіз грантових можливостей EIT Manufacturing Accelerate продемонстрував, що підтримка програми прискорює запуск та масштабування українських стартапів, які вирішують найважливіші проблеми у виробничому секторі України та

сприяють створенню європейського промислового сектору високих темпів зростання. Мета постійно діючого грантового конкурсу – підтримати зростання стартапів та компаній, які пропонують інноваційні технології, сильні бізнес-моделі та соціальний вплив. Індивідуальні послуги з інтернаціоналізації та фінансування надаються стартапам із усієї Європи, в тому числі з України, щоб посилити їхню розробку продукту та вихід на ринок. За рахунок грантових інструментів EIT Manufacturing сприяє вирішенню критичних проблем у промисловості. Подальші наші дослідження можуть стосуватися результативності та ефективності використаних грантових ресурсів українськими стартаперами, які отримали підтримку від Програми EIT Manufacturing Accelerate.

Список використаних джерел:

1. Gonçalves G., Miranda J. How deep tech can promote innovation and entrepreneurship in higher education institutions. *INTED2024 Proceedings. 18th International Technology, Education and Development Conference Valencia, Spain*. 4-6 March, 2024. P. 3092–3100. URL: <https://library.iated.org/view/GONCALVES2024HOW> (дата звернення: 01.05.2024).
2. Call Guidelines. Business Plan 2023 – 2025. EIT Manufacturing Permanently Open Call for proposals for financial support to start-ups: Accelerate. 27 p. URL: <https://www.eitmanufacturing.eu/wp-content/uploads/2024/05/eitm-accelerate-call-guidelines.pdf> (дата звернення: 08.05.2024).
3. Водянка Л., Хіль Р. Розвиток стартапів як прогресивної форми інтелектуального бізнесу. *14th ISPC «Scientific Research in XXI Century»* (July 16-18, 2023; Ottawa, Canada). 2023. No. 162. P. 11–14. URL: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/4025> (дата звернення: 15.05.2024).
4. Кобеля-Звір М.Я. Гранти Українського фонду стартапів для підтримки технологічних компаній. *Via Economica*. 2024. № 4. С. 96–101. URL: <https://journals.rshu.rivne.ua/index.php/viaeconomica/article/view/117> (дата звернення: 19.05.2024).
5. Кобеля-Звір М.Я. Український фонд стартапів: грантові програми підтримки інноваційних проєктів. *Управління змінами та інновації*. 2024. № 9. С. 32–35. URL: <http://cmi.politehnica.zp.ua/index.php/journal/article/view/122M> (дата звернення: 6.05.2024).
6. EIT Manufacturing Revised Strategic Agenda 2021-2027. European Institute of Innovation and Technology (EIT). 52 p. URL: <https://www.eitmanufacturing.eu/wp-content/uploads/2024/04/eit-manufacturing-strategic-agenda.pdf> (дата звернення: 20.05.2024).
7. Permanently Open Call for financial support to startups: Accelerate. URL: <https://www.eitmanufacturing.eu/calls/accelerate-2024/> (дата звернення: 14.05.2024).
8. Eligibility of expenditures. 5 p. URL: <https://www.eitmanufacturing.eu/wp-content/uploads/2024/05/eligibility-of-expenditures.pdf> (дата звернення: 03.05.2024).
9. Crotti S., Pascual J., Puriéné V., Foing B. EUROSPACEHUB: a european-led project to facilitate entrepreneurship, innovation, accessibility, inclusion and diversity in the space-tech ecosystem. *54th Lunar and Planetary Science Conference 2023 (LPI Contrib. No. 2806)*. URL: <https://www.hou.usra.edu/meetings/lpsc2023/pdf/1426.pdf> (дата звернення: 22.05.2024).

References:

1. Gonçalves G., Miranda J. (March 4-6, 2024) How deep tech can promote innovation and entrepreneurship in higher education institutions. *INTED2024 Proceedings. 18th International Technology, Education and Development Conference Valencia, Spain*. P. 3092–3100. Available at: <https://library.iated.org/view/GONCALVES2024HOW> (accessed May 1, 2024).
2. Call Guidelines. Business Plan 2023 – 2025. EIT Manufacturing Permanently Open Call for proposals for financial support to start-ups: Accelerate. 27 p. Available at: <https://www.eitmanufacturing.eu/wp-content/uploads/2024/05/eitm-accelerate-call-guidelines.pdf> (accessed May 8, 2024).
3. Vodianka L., Khil' R. (July 16-18, 2023) Rozvytok startapiv iak prohresyvnoi formy intelektual'noho biznesu [Development of startups as a progressive form of intellectual business]. *14th ISPC «Scientific Research in XXI Century»*. Ottawa, Canada. No. 162, pp. 11–14. Available at: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/4025> (accessed May 15, 2024).

4. Kobelia-Zvir M. Ya. (2024) Hranty Ukrains'koho fondu startapiv dlia pidtrymky tekhnolohichnykh kompanij [Grants of the Ukrainian Startup Fund to support technology companies]. *Via Economica*, no. 4, pp. 96–101. Available at: <https://journals.rshu.rivne.ua/index.php/viaeconomica/article/view/117> (accessed May 19, 2024).

5. Kobelia-Zvir M. Ya. (2024) Ukrains'kyj fond startapiv: hrantovi prohramy pidtrymky innovatsijnykh proektiv [Ukrainian startup fund: grant programs to support innovative projects] *Upravlinnia zminamy ta innovatsii*, no. 9, pp. 32–35. Available at: <http://cmi.politehnica.zp.ua/index.php/journal/article/view/122M> (accessed May 6, 2024).

6. EIT Manufacturing Revised Strategic Agenda 2021-2027. European Institute of Innovation and Technology (EIT). 52 p. Available at: <https://www.eitmanufacturing.eu/wp-content/uploads/2024/04/eit-manufacturing-strategic-agenda.pdf> (accessed May 20, 2024).

7. Permanently Open Call for financial support to startups: Accelerate. Available at: <https://www.eitmanufacturing.eu/calls/accelerate-2024/> (accessed May 14, 2024).

8. Eligibility of expenditures. 5 p. Available at: <https://www.eitmanufacturing.eu/wp-content/uploads/2024/05/eligibility-of-expenditures.pdf> (accessed May 3, 2024).

9. Crotti S., Pascual J., Puriené V., Foing B. (2023) EUROSPACEHUB: a european-led project to facilitate entrepreneurship, innovation, accessibility, inclusion and diversity in the space-tech ecosystem. *54th Lunar and Planetary Science Conference 2023 (LPI Contrib. No. 2806)*. Available at: <https://www.hou.usra.edu/meetings/lpsc2023/pdf/1426.pdf> (accessed May 22, 2024).
